Филвордты шешу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	112/ 14
а	ә	б	в	г	ғ	д	е	ё	100-81
10	11	12	13	14	15	16	17	18	3*1
ж	з	и	й	к	қ	л	м	н	386/46
19	20	21	22	23	24	25	26	27	7*2
ң	о	ө	п	р	с	т	у	ұ	324/18
28	29	30	31	32	33	34	35	36	111-110
ү	ф	х	h	ц	ч	ш	щ	ъ	45+24/3
37	38	39	40	41	42				185/5
ы	і	ь	э	ю	я				4*9/6
									1000+369/37

ЖАУАБЫ: ЕҢБЕК НАРЫҒЫ

Жаңа сабақ

Еңбек нарығы

Еңбек нарығы-бұл тауар болып табылатын еңбек ресурстарының нарығы бұлардың тепе-теңдік бағасы мен саны, оларға сұраныс пен ұсыныстың бір-біріне етуімен белгіленеді. Кәсіпкерлер мен еңбекке қабілетті адамдар нарықтың агенттері,-еңбек нарығында өзара қатнаста болады. Сондықтан еңбек нарығы сұраныс пен ұсыныс механизмі арқылы экономикалық агенттердің арасындағы бәсекелестіктің нәтижесінде жұмыспен қамтудың белгілі көлемі және еңбек төлемі дәрежесі орнайтын экономикалық орта немесе болмыс болып табылады.

Халықаралық еңбек ұйымы

<u>Үкіметті,кәсіпкерлер мен еңбекшілерді тең құқықтар негізінде біріктірілген халықаралық ұйым</u>

Халықаралық еңбек ұйымы мақсаты:

1. Әлеуметтік әділеттілік, яғни адамды нәсіліне, дініне,сеніміне бөлмей еркін экономикалық тұрақтылықты сақтау.

2. Халықты жұмыспен қамтамасыз ету, тұрмыс деңгейін көтеруге және адамдардығ құқықтарының сақталуын қамтамасыз ету.

3. Мәжбүрлі еңбекке тыйым салу, еңбекпен айналысудағы кемсітушіліктер, еңбекақыдағы теңқұқылық ,ақы төленетін демалыс сияқты сұрақтарды карастыру

Еңбек нарығының негізгі элементтері:

- ***Еңбек нарығының субьектілері-* жұмыс беруші мен жалданған жұмыс күші;**

-***Еңбек нарығының коньюнктурасы-* бұл сұраныс пен ұсыныс арасындағы арақатынас;**

- ***Еңбек нарығының инфрақұрылымы-* бұл мемлекеттік мекемелер, мемлекеттік емес мекеме құрылымы**

Қазақстан заңнамасына сәйкес еңбек етуге жарамдылық жасы

Ер адамдарда:
16-63 жасқа дейін

Әйел адамдар: 16 жастан -58 жасқа дейін

Экономикалық белсенді емес халық

1. **Оқушылар мен студенттер**
2. **Жасы бойынша зейнетақы алатындар.**
3. **Мүгедектігі бойынша жәрдемақы алатындар**
4. **Үй шаруашылығымен шұғылданатындар**
5. **Жұмыс іздеп барғандар, бірақ жұмыс істеуге дайын тұрғандар;**

Жұмысбастылық –бұл қоғамдық қажеттіліктерді қанағаттандырумен байланысты,заңға қарсы келмейтін және табыс әкелетін азаматтардың іс-әрекеті. Ең алғаш рет 1798 жылы тұрғындарды жұмыспен қамту теориясын ашқан ағылшын экономисі Томас Мальтус болды.

Жұмысбастылықтың 5 мәртебесі бар:

- **Жалдамалы жұмыскерлер;**
- **Жеке келісімшартта жұмыс істейтіндер;**
- **Жұмыс берушілер;**
- **Жанұялық кәсіпорындардағы жалақы төлемейтін жұмыскерлер;**
- **Еңбекпен шұғылданбаған жұмыссыздар;**

Жұмыссыздық-бұл жұмыс күшінің накты бір бөлігінің еңбек нарығында талап етілмеуінен шартталған әлеуметтік-экономикалық құбылыс.

Жұмыссыздық түрлері:

- **Фрикциондық;**
- **Құрылымдық;**
- **Циклдік;**
- **Маусымдық;**

Дискриминация

Нәсілдік немес ұлттық қажеттілік бойынша, қағида бойынша азаматтардың анықталған категориясы құқығын айыру немесе шек қою.